

Uč. str. 33 - 36

Stručný popis učiva:

Nástup Habsburků na český trůn

1526 umírá Ludvík jagellonský v bitvě u Moháče v bitvě proti Turkům

1526 – je českým králem zvolen **Ferdinand I. Habsburský**, bratr císaře Karla V., manžel jagellonské princezny Anny – sestra **Ludvíka Jagellonského**.

Snaha Habsburků ovládnout celou Evropu. Čeští stavové dali přednost Habsburkovi před ostatními kandidáty.

Ferdinand ihned usiloval, aby získal svůj titul českého krále dědičně. Čeští stavové jeho nárok zprvu neuznali.

Ferdinand I. spojil pod svou vládou rakouské země, český stát a část uherského království, která nebyla obsazena Turky. **V Evropě tak vzniklo nejlidnatější a největší soustátí obydlené mnoha národy – nazývané habsburská monarchie, která trvala až do roku 1918.**

Jazyky, kterými lidmi hovořili: němčina, čeština, slovenština, maďarština, rumunština, chorvatština, slovinština, lužická srbština, italština

Šlechta v jednotlivých zemích byla zvyklá na vlastní rozhodování a nechtěla poslušně vykonávat Habsburkovu vůli.

Čechy, Morava, Slezsko a Lužice (země Koruny české) tvořily nejdůležitější články monarchie (rozvinuté zemědělství, řemesla, nerostné bohatství, výstavná města).

Po nástupu na trůn uznal basilejská kompaktáta, ale reformace v Čechách byla velmi pokročilá (kališníci, luteráni, členové jednoty bratrské).

Ferdinand chtěl zavést opět katolictví – spory s českými stavy. – zároveň se s nimi nechtěl dělit o moc. Ústřední orgány přemístil do Vídně – zvětšoval pravomoci svých úředníků, omezoval politická práva měst a ukládal jim vysoké daně. Peníze dával na války, které byly vedeny proti Habsburkům.

1546 – 1547 odmítly stavové účast a poslušnost ve válce proti luteránským knížatům v říši, kterou vedl jeho bratr císař Karel V. Karel V. však válku vyhrál a Ferdinand stavy potrestal. Měštům odebral privilegia a omezil samosprávu. Posílil svou ústřední moc.

Pročti si a odpověz si otázky na str. 36 - Co jsme se dnes naučili:

Zápis:

Nástup Habsburků na český trůn

1526 českým králem **Ferdinand I. Habsburský**

-usiloval získání trůnu dědičně (neuspěl)

- ovládal mnohonárodní habsburskou monarchii

- usiloval o absolutní moc

- prosazoval katolickou církev – spory s českými stavy

Ústřední úřady přemístil do Vídně.

1546 – 1547 měšťansko-šlechtická opozice odmítla zemskou hotovost (mobilizace).

Potrestána města – ztráta privilegií, omezení samosprávy.